

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Posilana, osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo vredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulice Meliose picolo št. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

„Edinost je moč!“

„EDINOST“ izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torekih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanie izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanie stane: za jeden mesec . . . 2.00, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 5.00, za pol leta . . . 10.00, za vsa leta . . . 18.00. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 20 nvc., izven Trsta po 25 nvc. Sobotno večerno izdanie v Trstu 4 nvc., izven Trsta 5 nvc.

Shod volilcev v Dekanih.

(Dalje.)

Poslanec Flego je zaključil svoj govor priporočilom, naj bodo naši volilci složni ob predstojajočih volitvah, naj se nikar ne prepirajo radi osebnosti in naj v lepi slogi izberejo — svoje ljudi.

Ako storimo to, nam pomore tudi Bog. Govoru posl. Flega je sledilo glasno odobravanje.

Predsednik Kompare meni, začuvši poročilo bivšega poslanca Flega, da je isti pošteno mislil in pošteno delal. In to, kar je govoril v zbornici, ni govoril sam, ampak govoril je v imenu vseh nas, v imenu 20.000 ljudi. Pohvalite torej to njegovo delovanje? Kdor pohvali, naj vzdigne roko! In kakor bi trenil vzdignili so vsi zborovalci roke glasno vsklikaje: Odobrujemo, odobrujemo!

Ko se je polegel nastavši vihar, pozval je predsednik poslanca Spinčića, naj poda svoje poročilo. Še ni poslanec Spinčić spregovoril besedice, že so zadoneli po dvorani urnebesni: Živio Spinčić! To vam je bil elementarno prodrši pojav neomejene ljubezni in spoštovanja do moža, ki je posvetil svojemu rodu — vse: svoje srce, svojo dušo, svoje telo, svojo vrednost in svojo karijero! Zelo tolažilno je, da ljudstvo naše ne zamudi nobene prilike, da ne bi pokazalo na najprišrenejši način, kako neizmerno ljubi in ceni takega moža.

Posl. Spinčić je spregovoril nastopno: In zopet smo se zbrali v tej krasni rižanski dolini. Zgodovina nam pravi, da se je v tej dolini že pred več nego 1000 leti vršil shod, a ne shod naših ljudi, naših pradedov, ampak shod Latinov, došlih iz raznih mest, da protestujejo proti našim prednikom ter jih izpodrinejo. Tožili so celo nadvojvodo Ivana, češ, da isti mora prognati to naše ljudstvo. In kakor nas so takrat preganjali z besedo, tako so nas preganjali in pritiskali z dejanji do sedanjega veka, dá: do pred 20 let. Še le v tej najnovejši dobi začeli smo se jim zaresno upirati, ker se je i v nas jelo gibati narodno življenje. Pred kakimi 15 leti jeli smo se zbirati tudi mi ter pritoževati se proti oni gospódi, ki gospodujejo tej deželi in jo upravljajo tako, kakor da nas niti ni. Vsa uprava je prirejena tako, kakor žele Italijani. Ali početkom našega gibanja nismo sodili ljudi po njih narodnem mišljenju, ampak razlika je bila le-ta: ali vladen, ali italijansko rudeč. Še le pred 13 leti smo se postavili prav na noge, pred 13 leti izvolili ste mene svojim poslancem. Takrat ste se osvobodili varušta in niste hoteli več, da vam drugi izbirajo zastopnike. Leta 1883 ste me izvolili zopet, toda moja izvolitev je bila uničena. Ali kot značajni in pošteni možje izvolili ste me zopet v letu 1884, istotako v letu 1889. Sedaj je minula zadnja gletna doba. Zeló žal

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

VII.

„A čemu so ga naši stari postavili? A?“ začela je zopet ujedljivo žebljarka.

„Naši so ga stari podignoli zato, da vse ženske glave, ki pred Bogom in svetom sramote nimajo ter sebe vsakemu prodajajo, da se one ženske stave javno na ta steber, naj jih bude sram pred vsem plemenitim mestom,“ tolmačil je rezkim glasom Gurec.

„A! Vidite! Zato!“ podbočila se je Freyevka. Pa mislite li vi, dragi kume Jurče, da ni več te kuge po Zagrebu, menite li vi, da so sedanje Zagrebčanke vse čiste, kakor beljeno platno? Mislite li?“

mi je, da se vidimo poredkeje, odkar sem bil izvoljen v državni zbor. Zato sem prišel danes, da spregovorim par besed do teh svojih volilcev.

Že poslanec Flego je rekel, da smo se zavzimali za telesne in duševne potrebe volilcev, potegovali smo se za zboljšanje gmotnega stanja — za zboljšanje kmetijstva, za gradnjo cest in železnic, za nabavo pitne vode itd. — in za duševni prosvet — za šole. Res, da nismo veliko dosgli, res, da ne moremo kazati na obilico vspehov. Ipak smemo reči, da naše delo ni bilo prazno. Opozarjam vas samo na zemljiško odvezo (ezoner). Dolg na zemljiški odvezi je bil v veliko škodo našemu kmetu: zemljiščne kujige so hile zamazane, zbok česar ni imel kmet kredita in ni mogel dobivati potrebnih posojil. Resnični dolg je bil često majhen, a uknjižene so bile velike svote, stari že poravnani dolgovi, tako, da često sam posestnik ni znal, koliko dolguje. Ta dolg pa je bil tudi močno agitacijsko sredstvo proti naši stranki. Kadarkoli so se bližale volitve, prihajali so nasprotniki med naše ljudi strašiti in groziti z eksekucijo. To strašilo se izbrise sedaj, na čemer gre zasluga le naši stranki, zlasti pa dru. Laginji. (Ko je govornik omenil dra. Laginje, zagrmelo je po vsej dvorani: Živio Laginja!) Ko smo pred 10 leti spravili to vprašanje na dnevni red, Italijani niso niti znali, kaj je ezoner in smejali so se dru. Laginji ter zavrgli dotični predlog istega. Tako je bilo 2., 3., 4. do — 10. leta. Po desetih letih smo zmagali. Prvikrat smo sprožili stvar leta 1884, a leta 1894 so bili vsprejeti naši predlogi. Za ugodno rešitev tega vprašanja nismo delali samo po zborih, ampak tudi privatno: odposlali smo spomenice do ministrov in vseh klubov v zbornici na Dunaju. In slednjič so se Italijani sami jeli sramovati svojega postopanja.

Dosegli smo slednjič, za kar smo se borili tako dolgo in toli vztrajno. Država odpiše, kar jej dolguje dežela in slednja odpiše dolg posamičnikom. Le kolikor je dolga privatnim osebam, to ostane, kajti zasebnika ni mogoče siliti, da odpusti komu dolg.

Lahko rečem torej, da, ako ne bi bili dosegli ničesar drugega, nego brisanje dolga na zemljiški odvezi, storili smo za siromašno ljudstvo več, nego italijanski poslanci v vseh 30 letih. Oni so skrbeli vsikdar le za bogatina. Tako služi tudi deželni kreditni zavod le imovitim ljudem. Se svojim delovanjem pa smo koristili tudi siromašnemu italijanskemu ljudstvu, ki ima iste potrebe in nadloge kakor naše ljudstvo. To pripoznavajo že danes mnogi Italijani in ako ne bi bilo toliko pritiska nanje, bili bi že mnogi Italijani na naši strani. Mnoga znamenja kažejo, da se je jel vršiti preobrat v mišljenju nižjega ljudstva italijanskega in uverjen sem, da kmalu pride

„Hm!“ odvrnil je Gurec, „to ve samo slavni magistrat.“

„To vem tudi jaz, dragi Jurče, čujete li, tudi jaz! Jih je nališpanih in pobožnih deklic, ki jim diši ime po kadilu, a niso nego publija jabelka. Jih je tudi starih, ki bi jih ljudstvo stavilo na oltar pod steklo, a vendar jim je vrag osedlal dušo svojim kodrastim repom, ker so hudobne, grde zapejljivke, ker skrivaj zvajajo plemenitasko gospodiče in mestna dekleta. Pazite, daga Jurček! Star je pregovor: Tiha voda globoko dere.“

„Dá, dá! tiha voda globoko dere,“ dodala je kimajoča Šafranička.

„A jaz jih znam, po imenu znam ter velim: na „pranger“ znjimi! dá, na steber, naj svet ve, kake so to svetice. A kaj menite vi na to kuma Magda?“ ozrla se je Freyevka k starki, opazivši, da se je zbralo dovolj ljudstva okolu njih.

dan, ko prodre spoznanje med poštenimi Italijani. Kajti zagotavljam vas, da nimamo ničesar proti italijanskemu ljudstvu, ampak se borimo le proti oni klikki, ki gospoduje deželi. (Konec prih.)

Politiške vesti.

Državni zbor. Parlamentarne počitnice so pri kraju — včeraj se je sešel. Ta seja je bila znamenita zato, ker je prijavil gosp. minister za trgovino, da se mu je izjalovil proračunski odsek načrt za podrž. železnic. Po tem neuspahu trgov. ministra je prizadeto posebno naše mesto tržaško, ker se vprašanje druge in krajše zveze z notranjimi deželami zopet zavleče na korist severnih nemških pristanišč in Reke.

Različne vesti.

Volilno gibanje. Danes smo prejeli nastopno brzojavko:

Podgrad. Velikanska borba, volilci došli vsi. Navzlic podkupovanju zmagali smo 187 proti 100 glasom. Navdušenje neopisno.

V Kastvu so bili včeraj izvoljeni naši volilni možje jednoglasno.

V Pomjanu je došlo včeraj na volišče 70 volilcev. Nasprotniki se niso pokazali. Danes se je zaključila volitev. Ako nam dojde kako poročilo do sklepa lista, priobčimo je med najnovejšimi vestmi.

V Pavini je bilo včeraj oddanih 388 glasov, vsi za našo stranko.

Agitacija z denarjem. Stara stvar je, da služi italijanski stranki denar kot glavno agitacijsko sredstvo. V današnjem zjutranjem izdanju smo že sporočili, da je seljak Marič izjavil na shodu v Smoljanah vpričo vladnega komisarja, da so njemu samemu Italijani ponudili 500 gld. Mož ni vsprejel teh Judežev grošev — čast in slava mu siromaku-poštenjaku! Še bolj kričeč vzgled smo doživeli v Buzetu. Na Buzet so namreč posebno navalili naši nasprotniki, ker je ta občina odločilna za izid volitve za volilni okraj Koperski. V Buzet se je vtila reka — Judeževih grošev. Kot vzgled drzne italijanske agitacije z denarjem, služi naj nastopni dogodek, o kojem nam poročajo od kompetentne strani. Nekemu občinskemu odborniku, našemu človeku, o katerem je znano, da ima veliko vpliva, ponudila je italijanska stranka 1000 gld., ako bi hotel agitovati zanjo in ako izpadejo volitve v prilog Italijanov, dobi še drugih 1000 gld. Ker pa je dotičnik tudi poverjenik banke „Slavije“, zagotovili so mu po 300 gld. na leto, za slučaj, da bi se omenjena banka masčevala nad njim ter ga odpustila iz te službe. Mož je odbil to sijajno ponudbo, ker je poštenjak!

„Jaz? Nič! — pustite me na miru!“ odvrnila je nemarno Magda.

„Nič? zares nič? ha ha! Naj bodem mirna? Pa baš nečem“, udarila je zlorado žebljarka pestjo ob dlan. „Čujte, ljudje, čujte, pa se čudite! V tem našem plemenitem mestu biva stara svetica, o katerej se misli, da jej je sveti Peter kum, ter da je ona škrinja miru božjega — ali v resnici živi vrag — Bog mi oprostí grehe — kumuje starej čarovnici, a ona je škrinja nemira vražjega. In v tem našem plemenitem mestu biva deklica, o katerej se misli, da je čistejša od snega in krotka, kakor majčina dušica, ali je ona črna kakor oglje.“

„Da, smrdljiv plevel!“ privrgla je Šafranička.

„Vidiš, vidiš!“ opazil je Gurec.

„Dá, dá, tudi o tem slavni magistrat nič ne ve. A stara poučuje mlado, a te se

Ali si je možno misliti drznejše trgovine z glasovi, ali si je možno misliti grše demoralizacije. Tu imamo zopet nov vzgled, kako sistematično kvari italijanska stranka naše ljudstvo, kakó izpodkopa v tem ljudstvu pravni čut, kako uničuje javno in političko moralo! Po tem vzgledu zadobe oni čitatelji, ki ne poznajo istrskih razmer, še le pravi pojmi, kake vrste nasprotnika imamo pred seboj in kakó sila težavna je borba proti takim — rokovnjačem! In taka prek in prek demoralizovana stranka zahteva še, da naj jo podpirata vlada in — — — Cerkev! Srce se nam krči v prsih, ko pomislimo, da taka stranka še velno velja pri mnogih in odličgospodih kot predstaviteljica kulturnega življa v deželi. Kulturni živelj! Prave kulture glavni znak je vendar — razvit pravni čut, ljubezen do pravice.

A tu imamo pred seboj kupovalce glasov, zapeljivce ljudstva pomočjo Judeževih grošev, falsifikatorje javnega menenja in trgovce z dušami človeškimi — — — In vendar kulturni živelj, ker hočejo tako okostenele tradicije zgrešene in slepe političke sméri! Človek bi moral obupati zares, ako ne bi bil uverjen, da mora slednjič segniti samo po sebi, kar nosi v sebi strup demoralizacije in duševne pokvarjenosti.

A rudečica srama mora obiliti vsakogar, ki je šel kakorsibodi na roko taki — gnjavni.

Za podgužnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je v pušici v krčni rojanskega pos. in konsum. društva 2 gld. 74 nvc.

Mestni svet tržaški. Sinočna seja mestnega sveta nas je uverila, da je gnusni „Piccolo“ še posebno organ izvestnih gospodov laške večine našega občinskega zastopa. Konstatujemo to dejstvo, naglašuj, da je pač vse jedno, da-li inspiruje „Il Piccolo“ dotične svetovalce, ali pa svetovalci židovsko baburo, ki more prorokovati, kaj se bode dogajalo v mestnem zboru. Kar je bil „Il Piccolo“ trobil v duševni svoji surovosti o potresu v Ljubljani, to se je ponavljalo — v drugem izdanju — v seji mestnega sveta. I v mestnem svetu tržaškem pokazalo se je, da tam sede gospodje, ki popolnoma soglašajo z brezsrčnostjo, da ne rečemo, zlobnostjo onih oseb, ki sede pri uredniški mizi „Piccolovi“, v tem ko so vsi omikani ljudje, tudi pravi Italijani, katerim bije v prsih srce, poznavajoče krščansko usmiljenje, najstrožje obsojali „Piccolovo“ tendencioznost, narodno strast in duševno surovost. Prepuščamo našim čitateljem sodbo, da-li je resnična naša trditev o „medsebojni inspiraciji“ „Il Piccola“ in pa izvestnih „liberalnih“ svetovalcev, katero sodbo more izvajati vsakdo iz dogodkov v sinočni seji.

Te seje (VI.) udeležilo se je 38 svetovalcev, predsedoval je župan dr. Pitteri. Po odobrenju zapisnika V. seje interpeloval je

mlada objema, ljubi in — vrag si ga vedi kaj — z mladim Gregorjancem, se sinom onega Antikrista, ki nam je ukrall lepí naš Medvedgrad. A ta stara vam je — a? kaj mislite — sveta naša Magda, a ta mlada vam je Krupičeva Dora, dá, Dora! Fi, fi, fi! plunola je Freyevka na tla, „a me da to trpimo, me poštene meščanke?“

„Ne trpimo!“ odvrnila je razskačena drhal.

„V našem mestu?“

„Z Gregorjancem!“

„Dora!“

„Ta lilija!“

„Na steber z lilijo!“

„Na steber z Magdoj!“

Magda tresla se je od jeze, žolto jej je lice žarelo.

(Dalje prih.)

svetovalec dr. Cambon župana o sklepu mestne delegacije, ki je dovolila sama iz sebe potrebni denar za slovesen vsprejem članov državnega zbora povodom krsta parnika „Habsburg“. Govornik je izjavil, da s svojo interpelacijo ne misli županu ničesar očitati in da tudi ne mara preiskovati, je-li imela mestna delegacija pravico pridružiti se v slavnostih „Lloyda“, in je-li pomislila, da se utegnejo povabiti tudi taki gostje, ki imajo protiliberalna načela in ki so odkriti sovražniki laške narodnosti. Vpraša le, da-li je imela mestna delegacija v smislu mestnega statuta pravico, dovoliti v to svrhu potrebni denar? Stvar bi bila morala priti pred mestni svet, ki bi bil razsodil, da-li se ima denar v ta namen dovoliti, ali ne. — Župan je odgovoril, da mestna delegacija ni povabila dotične gospode le iz zgolj gostoljubja, ampak tudi iz ozirov oportunitete in materialnih interesov mesta ter je njemu naročila izvršitev svojega sklepa. On da je potem poslal 150 povabil „in bianco“ predsedništvu državnega zbora, ne da bi bil znal, kateri gospodje pridejo v Trst. On sam da se je površno seznanil le z nekaterimi teh gospodov o koacu slavnosti. Mestna delegacija da je potem nujnosti sklenila goste slovesno vsprejeti, osvedočena, da pride nje sklep pozneje pred mestni svet na odobrenje, kajti onda ni bilo več časa sklicati mestni svet v izredno sejo. To menenje delegacije da je bilo tem opravičenejše, ker je bila tudi leta 1887. sklenila slovesno vsprejeti angleško esquadro in je potrosila v ta namen 5000 gl., ta strošek pa je odobril mestni svet še-le po dveh mesecih in sicer soglasno in brez razprave. „Garden party“ pri „Loven“ pa je stala le 1190 gl. 60 nvč. (Za uboge Ljubljance se seveda dosti 750 gl. Stavec.) ter so dotični računi pregledani in v redu. — Dr. Cambon izjavlja na to, da ga županov odgovor ni zadovoljil ter da on od svoje strani ne odobri niti jednega novčiča, ki se je bil potrosil v ta namen.

Zatem je prišla na dnevni red za nas najvažnejša točka: predlog mestne delegacije, da se dovoli iz občinske blagajne svota 1500 kron (Paštevka nekoliko bolj imponuje, kakor pa če bi rekli 750 goldmarjev. Sčavec.) v podporo Ljubljani. Pri tej točki se je pokazala inspiracija „Il Piccolova“. Vstal je svetovalec Edgard Raskovich in omenil na kratko, da ni treba razpravljati, kadar se pojavi nesreča; o takih prilikah se niti ne smeti preiskovati krivice iz preteklosti, niti ni misliti na nevarnosti, ki se utegnejo poroditi v bodočnosti. Zato odobruje predlog mestne delegacije in bi glasoval še za večjo svoto, ako se ne bi bal, da so iz Ljubljane prihajajoča poročila — pretirana. Zbor je na to izjavo soglasno in brez nadaljnje razprave vsprejel predlog delegacije. Svetovalec Marpurgo je nato predložil, da se osnuje v Trstu na primerem kraju astronomično-meteorološki observatorij in da se isti preskrbi z vsemi potrebnimi pripravami, županu pa se naroča, da ukrene potrebno v ta namen. Zbor je vsprejel tudi ta predlog soglasno.

Na to je prišel na dnevni red drug interesanten predlog mestne delegacije, katerega je bil „Il Piccolo“ tudi že zdavna prokoroval: naj se uloži rekurz pri ministertvu proti prepovedi c. kr. namestništva, da se ne sme uzidati plošča v spomin na onih famoznih XX. vekov „latinske kulture“, ki so minuli baje baš lani na praznik sv. Justa, ter je prišlo ta epohalni dogodek proslavljat par županov iz Istre v Trst. — Spregovoril je o tem predmetu seveda čvar „latinske kulture“, g. Edgardo Raskovič. Rekel je, da namestniški „Ne boš!“ navaja tudi dejstvo, da je mestni svet sklenil vzdati oni nesrečni kamen prošle slave le s 17 glasovi proti 14, toda to razmerje se je pokazalo le vsled njegovega predloga o kraju, kjer naj se vzdaja plošča; o stvarih sami pa da bi bili gotovo glasovali soglasno, izvzemši seveda ona dva svetovalca „iz hribov“. (I to je beseda iz zbirke „latinske kulture“. Ured.) On, Raskovič pa zna, da se „nam“ (lahom namreč) ne dovoli ničesar (!), zato predlaga da naj se opusti brezsvopni rekurz že z ozirom na laško samozavest, na laški ponos. (Druhal na galeriji živahno pritruje.) Temu nasproti pa predlaga pod-

župan Mojzes Luzzatto, da se odposlje rekurz, kajti po njegovem menenju je namestništvena prepoved popolnoma neopravičena. „Ako nam ministerstvo odbije rekurz — pravi gosp. Mojzes Luzzatto, — pojdemo pa dalje, na upravno sodišče“. Škoda, da gosp. podžupan ni povedal, kam da pojde potem, ako tudi upravno sodišče, najvišja istanca, zavrže rekurz? No, zbor je bil zadovoljen z nepopolnimi izvajanjmi gosp. podžupana in je odobril njegov predlog z veliko večino glasov.

O prošnjah „Splošne avstrijske pinarske družbe“, družbe „Imperial Continental Gas-Association“ in Pariške „Société George“, ki želijo, da bi se jim odstopila Tržaška plinarna ali pa se jim dala v najem, predlaga mestna delegacija, da naj se iste odbijejo. Zbor je predlog delegacije vsprejel po živahni, dolgi razpravi.

Ob 1/10. uri je župan zaključil sejo. **K potresu v Ljubljani.** Iz kranjske stolnice pišejo z dne 20. t. m.: Komisije neutrudno nadaljujejo preiskovanja poslopjij. Tem komisijem so se pridružili razni inženirji, prideljeni ministertvu. Od dne do dne zasledujejo se nove, ogromne škode. Par sto hiš (števílo še ni zaključeno) bodo morali podreti, da se ne posujejo, med temi je poslopje okrožnega solišča. Kaznilnico na Gradu so morali izprazniti, odposlavi jetnike v druga mesta, kajti masivni grad je tako poškodovan, da ni več za rabo. Ker je ugonobljena topničarska vojašnica, bode Ljubljanski topniški polk premeščen brčkone v kako drugo mesto. — Delovanje Dunajskih dobrotvornih društev je za nesrečno stradalajoče prebivalstvo pravi Božji blagoslov. Od dne do dne narašča števílo ljudi, ki prosijo toplih jedil in gotovo prično prihajati ljudje tudi z dežele k javnim delitvam jedil. — Kranjska hranilnica podarila je za sedaj 5500 gl., da se preskrbi hrano za 1000 ljudi na dan. — Na severu mesta se je velik kos sveta izdatno znižal, kajti iz raznih krajev prej ni bilo videti vrhunca „Šmarne gore“ v Ljubljanski ravni, ker so vzgled zakrivali holmci, sedaj pa jo je videti popolnoma. To dejstvo je vzbudilo velik strah med tamošnjim prebivalstvom.

Včeraj ob 3. uri 50 min. popoldne je bil v Ljubljani občutljivi jako močan, toda na vso srečo zelo kratak sunek. Vsled tega sunka povečala se je škoda na poslopjih, ljudstvo pa je z njo zbegano; mnogo ljudi je pobegnilo iz mesta.

Nonadna smrt. Včeraj je zadela kap na srcu 59letna mešetarja Jakoba Puschelina, stajajočega v ulici Rena št. 2. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Poskušen samomor. Včeraj popoldne skočila je 15letna (!) Amelija Bettini pri Sv. Andreju v morje, hoteča vtopiti se. Na srečo je bil tam blizu kamenosek Henrik Dimnik, ki je spravil otroka pravočasno na kopno. Dekle se je hotelo usmrtiti, ker se je bilo sprlo s svojo sestro.

Oganj v novem pristanišču. Sinoč okolo 1/8 ure se je pojavil ogenj v podstrešju skladišča št. 7 v novem pristanišču, kjer je skladišče vreč tvrdke Juljus Levi. Gasilci so se trudili pol ure, dokler so udušili ogenj. Škode je okolo 1000 gl. toda trpi jo zavarovalnica. Pravijo, da je ogenj nastal vsled tega, ker se je pokvarila električna svetiljka.

Uboji otrok! Po noči na minolo nedeljo je dovedel nek gospod v Trevesov bolniški zavod 11letnega Franja Brezovca iz Sežane, katerega je našel na ulici, pol mrtvega od gladi in hlada. Ubogemu otroku je umrl oče pred jednim mesecem, mati pa na Veliki petek. Od te dobe se je sirota klatil po ulicah brez hrane, brez stanovanja! Gosp. Treves je siromaka okrepal s tečno hrano, potem je prijavil stvar oblasti, da poskrbi za ubogega otroka.

Danes pa smo doznali, da je ta „sirota“ — lažnjiv potepuh! Policija je namreč dognala, da je srce pretresujoča, ganljiva pripoved tega dečka izmišljena in zlagana od prve do zadnje besede! Seveda v takih okolnostih ta pobalin ni vreden ne smiljenja ne podpore, pač pa zasluži strogo kazen.

Sodnijsko. 30letni kavarniški postrešček Peter Tasca iz Benetek je bil predvčerajšnjem obsojen pred tukajšnjim sodiščem na 20 gl. globe, ker je vtihotapil na parnik „Piranese“, ki je namenjen v Benetke, par zaplenjenih števílk lista „Indipendente“.

22letni brivec Henrik Jelussich iz Trsta je dobil zaradi težkega telesnega poškodovanja 2 meseca ječe. Dne 14. januarja t. l. se je sprl z gostilničarjem Violo v gostilni poslednjega (Via Fondaria) ter mu vrgel kozarec v glavo, ranivši ga na lice.

Policijsko. Včeraj so zaprli 45letnega klesarja Alojzija Demartinja iz Trsta, ker je na sumu, da je lani aprila meseca ukradel svojemu tovarišu v Nabrežini svoto 7 gl. — Policijski oficijal g. Tiz je zapri že večkrat kaznovana postopača Ivana Z. iz Trsta in Franja J. iz Lonjere, ki sta zelo na sumu, da sta na Velikonocni ponedeljek zvečer napadla in oropala gostilničarko vdovo Weiglein. — 29letnega slikarja Ivana Bertolija iz Trsta so odvedli v zapor, ker je v carlvi pri sv. Antonu novem hotel neki ženski ukrasti novčarko iz zepa.

Vsa Slovenija pomagaj Ljubljani!

Slepe prirodne moči, ki snujejo po svojih večnih nepremakljivih „zakonih“, a se pri tem prav nič ne menijo zato, je li njihovo gibanje in delovanje človeku in temu, kar si je on v potu svojega obraza, z naporom vseh svojih duševnih sil ustvaril, v prid ali v usodepolen kvar — te brezčutne in krute prirodne moči razrušile so v par trenutkih malo ne do cela našo belo Ljubljano...

Čitajočim poročila o opustošenji, ki ga je povzročil v tem našem mestu potres, jezijo se nam lasje a na oči nam silijo solze. Tisoč in tisoč ljudi trpi — a trpi popolnoma po nedolžnem. V tem tiči veliki tragični moment.

O velikih katastrofah padejo čisto tiste pregraje, ki ločijo sovražno nasproti stoječe si stranke in sosedne narode. To se je potrdilo tudi v našem slučaju. Ljubljano pomilujejo vsi narodi, ki so zvedeli o njuni nesreči in ne same naši vrli bratje Čehi in Hrvatje, tudi dunajski Nemci objubili so ji že dejansko pomoč. Humaniteta je pač krasna čednost in pravo krščanstvo.

In sedaj, ko naši Ljubljani prihaja na pomoč naš presvetli vladar sam, ko ji prihajajo na pomoč slovanski bratje naši na severji in na jugu, ko ji pomagati hočejo tudi drugi narodi naše države — ali bomo mi Sloveni sami roke držali?

Vsa Slovenija pomagaj Ljubljani!

Ljubljana je slovenskemu narodu več, nego kateri si bodi drug kraj na ozemlju njegovem. Kar je Čehom zlata Praga, Hrvatom Zagreb, Srbom Beligrad, Bolgarim Sredce in Rusom Moskva, to je nam Ljubljana. Ni sicer glavno mesto avstrijske kronovine obsegajoče ves slovenski narod, a je vendar naša narodna in kulturna metropola! Največje slovensko mesto je in zajedno najbolj slovensko. V tem mestu se čuti Slovenec, naj pride iz katerekoli pokrajine, najbolj mej svojimi. Tu je naše gledališče, Slovenska Matica, Glasbena Matica, tukaj je največ slovenskih učilišč, tukaj je naš narodni muzej, tukaj izhajajo za vso Slovenijo merodajni politični listi; tukaj je središče slovenske književnosti, znanstvene in beletristične, tukaj ima stari višja dekliska šola itd. Ljubljana je kristalizirajoče slovenstva. In temu našemu kulturnemu in narodnemu središču proti poguba.

Rojaki! Nesreča, ki je zadela Ljubljano, zadela je ob jednom torej ves narod slovenski.

Dolžnost krščanska veže ves narod čast njegova to veleva in najna potreba je, da se po vsej Sloveniji začne pomožna akcija za Ljubljano.

Ukaz da se bode po vseh farnih cer-

kvah pobiralo za Ljubljano, pričakuje se od oblasti vsak dan; privatno pomožno akcijo pa ukazuje ljubezen.

Naj bi pač tudi ne bilo nikjer na slovenski zemlji slovenske posojilnice ali hranilnice, ki ne bi pomagali po svojih močeh s kakim zneskom Ljubljani!

Tudi občinski in okrajni zastopi ki sami niso nič prizadeti po potresu, naj bi se z dejansko pomožjo spominjali Ljubljane.

Pokazimo zjedinjeno Slovenijo našim sosedom sedaj v dejanski ljubezni do našega narodnega središča.

Vsa Slovenija pomagaj Ljubljani!

A. Askerc.

Najnovejše vesti.

Dunaj 23. (Državni zbor.) Vlada je predložila predlog, v koji so določila v varstvo proti oškodovanju glede kakovosti in količine blaga, ponudnega na prodajo. Načelniki vseh treh koaliranih strank so stavili nujni predlog za obsežno pomoč za Kranjsko in Štajersko. Nujnost se je vsprejela soglasno.

Dunaj 23. Cesar je vsprejel v avdijenciji predsednika višjega deželnega sodišča tržaškega, tajnega svetnika Pecka.

Dunaj 23. Pomladna parada dunajske posadke pred cesarjem se bode vršila dne 23. aprila.

Peterburg 23. Imenovanje grofa Petra Kapnistaja poslanikom v Berlinu se je rarglasilo uradno.

Trgovinske brojavke.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7.31-7.36
Pšenica za spomlad 1895 7.45 do 7.50 Oves za spomlad 6.15-6.17 Rž za spomlad 6.01-6.03 Koruza za maj-juni 6.70-6.72 za juli-avgust 6.75-6.77
Pšenica nova od 78 kil. f. 7.30-7.35, v. 79 kil. f. 7.35-7.40, o. l. 80 kil. f. 7.40-7.45, od 81 kil. f. 7.45-7.50, od 82 kil. for. 7.50-7.55.
Ječmen 6.65-8.10; proso 6.20-6.80; rž nova 5.90-6.10
Trg jako živahen. Pšenica: silno povpraševanje. Prodalo se je 65000 mt. st., po vedno rastočih cenah; danes zopet 5 nvč. dražje. Rž in koruza tudi 5 nvč. dražje. Vreme: lepo.
Praga. Noramlirani sladkor za april f. 12.17 nova letina 12.70. stalneje.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trstu in s carino vred, odpošiljatelj procej f. 28-28.25. April sept. f. 28.50-28.75 Concasé 29. —. —. Četvorni 30. —. V glavah (sodiš) 30-25
Havre. Kava Santos good average za april 90.50 za juli 91. —.
Hamburg. Santos good average za maj 75.50 september 74-25 december 72. —.

Dunajska borza 23. aprila 1895		
	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.65	101.80
„ „ v srebru	101.70	101.65
Avstrijska rentn. v zlatu	124.05	124.05
„ „ v kronah	101.55	101.50
Kreditno škeje	503. —	503.90
London 10 let	122.60	122.55
Napoleoni	9.78	9.70
20 mark	11.96	11.89
100 italj. lir	46.05	46. —

Čučija so domača in istrska izvrstna vina.

Josip Katalan v Rojannu

PHI **„Dvanajstih Murvah“**

Priporočila se sl. občinstvu za obilen obisk.

Dreherjevo pivu. Kuhinja je prekrbljena z mrazilni in gorkimi jedili.

JAKOB STRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.

(nasproti veliki vojarni)

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angloska

kolesa (bicyklo)

(model 1895.)

Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se ga brezplačno. Pošilja se na dež. in na vse kraje. — Opozarja se posebno na to, da so kolesa tudi isposojajo proti nizki odškodnini.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, dobiva se v olikovani lekarni PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštno pošiljavo izvršujejo se neutegoma.

Javna zahala.

Podpisana rodbina se najiskreneje zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so, udeleživši se pogreba skazali posebno čast našemu soprogu itd., gospodu

Jakobu Cuschlanu.

Posebno se še zahvaljuje velečastiti duhovščini, učiteljstvu, c. kr. uradnikom ter vsem onim, ki so na kateri koli način pripomogli, da se je pogreb vršil toli sijajno.

Marija Cuschlan, udova,
v imenu žalujočih sorodnikov.